

Sygn. akt II Ca 297/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lipca 2016r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Grażyna Kobus

Sędziowie SO Aleksandra Żurawska

SO Alicja Chrzan

Protokolant Bogusława Mierzwa

po rozpoznaniu w dniu 26 lipca 2016r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z o.o. w S. i E. K.

przeciwko (...) SA w K.

o zapłatę oraz nakazanie

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku

z dnia 13 stycznia 2016 r. sygn. akt I C 1305/15

oddala apelację.

(...)

Sygn. akt II Ca 297/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 13 stycznia 2016 r., Sąd Rejonowy oddalił powództwo (...) Sp. z o.o. w S. i E. K. przeciwko (...) S. A. w K. o zapłatę 62.688 zł oraz o nakazanie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Postanowieniem z dnia 31 lipca 2007 roku Sąd Rejonowy w Kłodzku w sprawie o sygnaturze akt I Co 2685/06 na zasadzie art. 998 k.p.c. w związku z art. 1003 k.p.c. przysądził na rzecz nabywcy E. K. własność nieruchomości położonej w S. dla, której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadził księgę wieczystą (...) obejmującej działki o nr (...) bez zabudowań o łącznej powierzchni 15,5295 ha wobec uiszczenia ceny nabycia w kwocie 910 000 zł, zaoferowanej w toku licytacji w dniu 31 maja 2007 roku. Nieruchomość obejmująca działki numer (...) o łącznej powierzchni 7,6591 ha, dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą (...) należy do E. K.. Nieruchomość obejmująca działkę nr (...) o powierzchni 3,8766 ha, dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą (...) należy do R. K.. Nieruchomość obejmująca działkę nr (...) o powierzchni 3,7641 ha. dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku

proceedzi księę wieczystą (...) stanowi współwłasność po 1/2 części R. K. oraz strony powodowej (...) sp. z o.o. w S.. Nieruchomość obejmująca działkę nr (...) o powierzchni 0,2298 ha, dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku proceedzi księę wieczystą (...) należy do R. K.. W dniu 6 września 1984 roku Zakład (...) dokonał protokolarnego sprawdzenia zgłoszonych przez odbiorcę (...) w S.do przyłączenia do sieci urządzeń elektrycznych - stacji transformatorowej (...) linii napowietrznej kablowej nr (...) Protokołem z dnia 29 czerwca 1971 roku Zakład (...) dokonał odbioru końcowego i przekazania do eksploatacji linii (...) D.-S.. Zgodnie z obowiązującym miejscowym planem ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy S., na podstawie Uchwały (...) w S. z dnia 30 stycznia 2004 r. działki o numerach (...) posiadają oznaczenie (...) - przeznaczenie podstawowe: teren usług turystyki obejmujący małe hotele, pensjonaty, ośrodki wypoczynkowe, pola biwakowe, kempingi oraz obiekty związane z obsługą ruchu turystycznego, jako przeznaczenie uzupełniające wskazano usługi handlu, gastronomi, obiekty sportowe, zieleń parkowa, zabudowa mieszkaniowa – jako lokale właścicieli lub zarządców obiektów usługowych. Uchwałą numer(...)z dnia 27 sierpnia 2009 r. (...) w S.przystąpiła do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta S. obejmujących działki należące do strony powodowej. Na działce oznaczonej nr (...) planuje się obowiązujące przeznaczenie poszerzyć o tereny obsługi komunikacji samochodowej i stacji paliw obejmujące: parkingi, garaże i stację paliw. Na działce nr (...) planowane jest dopisanie do istniejącego przeznaczenia oznaczenia (...) tereny aktywizacji gospodarczej. Pismami z dnia 6 października 2014 roku, 7 maja 2015 roku 18 marca 2014 roku powodowa spółka wzywała stronę pozwaną do zapłaty odszkodowania za bezumowne użytkowanie gruntów inwestycyjnych obejmujących działki (...) za lata 2008 – 2014, proponując dodatkowo uregulowanie umowne kwestii czynszu za korzystanie z nieruchomości.

Rozważając tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że powództwo należało oddalić.

Opisany wyżej stan faktyczny ustalono w oparciu o przedstawione przez strony dowody z dokumentów, których prawdziwość nie budziła wątpliwości. Dodatkowo przyjęto za prawdziwe twierdzenie o posadowieniu na w działkach należących do strony powodowej urządzeń przesyłowych składających się na napowietrzną linię energetyczną, w zakresie w jakim pozwana spółka fakt ten przyznała w odpowiedzi na pozew. Na tej podstawie, zdaniem Sądu, nie można jednak było ustalić dokładnego przebiegu linii energetycznych ani szczegółowo wskazać urządzeń posadowionych na gruncie, ponieważ w sprawie nie było dokumentów inwentaryzujących wspomniane urządzenia oraz w sposób prawidłowy obrazujących ich przebieg. Strony, zwłaszcza strona powodowa, nie powołały na tę okoliczność wniosków dowodowych. Na wstępie rozważań wskazano, że strona powodowa posiada legitymację do zgłoszenia roszczeń wskazanych w powództwie co do zasady, lecz uczyniła to w sposób mało precyzyjny, nie pozwalający na wydanie pozytywnego orzeczenia, nadto, nie powołała dowodów, które po pierwsze pozwoliłyby na dokładne określenie przebiegu i posadowienia urządzeń przesyłowych na nieruchomościach powodów, nota bene, wskutek czynności prawnych E. K. podjętych po nabyciu nieruchomości na licytacji sądowej należących obecnie do różnych podmiotów, po drugie, brak było dowodów dla określenia wysokości ewentualnie należnego odszkodowania za bezumowne korzystanie z rzeczy. Sąd Rejonowy zważył, że na podstawie art. 6 kc i art. 227 kpc oraz art. 232 kpc, powinności w tym zakresie w pełni obciążały stronę powodową. Za podstawę żądań strony powodowej przyjęto natomiast art. 222 § 2 kc oraz w art. 225 kc w zw. z art. 224 § 2 kc. Dodatkowo w zakresie odszkodowania zastosowanie znaleźć mógł przepis artykułu 416 kodeksu cywilnego, wg którego osoba prawna jest obowiązana do naprawienia szkody wyrządzonej z winy organu. Przesłanki oraz zakres odszkodowania uregulowane są w przepisach art. 361 § 1 i 2 kodeksu cywilnego. Zdaniem Sądu pierwszej instancji, strona powodowa dowiodła jedynie, że na należących do niej nieruchomościach w zakresie przyznanym przez stronę pozwaną, to jest na działkach oznaczonych numerami (...) posadowione są w sposób bliżej nieokreślony urządzenia składające się na 2 linie energetyczne, co do których strona pozwana nie posiada skutecznych względem właścicieli nieruchomości uprawnień. Wynika to z pierwotnego sposobu nabycia nieruchomości - to jest w drodze przysądzenia własności w toku egzekucji z nieruchomości. Sąd wskazując na treść art. 1000 § 1 kpc zważył, że w dacie uzyskania przez E. K. prawa własności wylicytowanej nieruchomości pozostawały w mocy bez potrącenia ich wartości ceny nabycia jedynie prawa ciężące na nieruchomości z mocy ustawy oraz służebność drogi koniecznej i służebność ustanowiona w związku z przekroczeniem granic przy wznoszeniu budowli lub innego urządzenia. Pozostawały również w mocy ujawnione przez wpis w księdze wieczystej lub złożenie dokumentu do zbioru albo nie ujawnione w ten sposób

lecz zgłoszone najpóźniej na 3 dni przed terminem licytacji użytkowanie, służebności i prawa dożywotnika, jeżeli przysługiwało im pierwszeństwo przed wszystkimi hipotekami lub, jeżeli nieruchomości nie jest hipotekami obciążona albo, jeżeli wartość użytkowania służebności i praw dożywotnika znajdowała pełne pokrycie w cenie nabycia. Z dokumentów z akt postępowania egzekucyjnego wywnioskowano natomiast, że ewentualna służebność o treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa energetycznego nie została zachowana. Poza tą ogólną legitymacją do wystąpienia z żądaniem strona powodowa nie przedstawiła okoliczności i dowodów pozwalających na uwzględnienie żądania. W ocenie Sądu, nie wskazała precyzyjnie urządzeń i przebiegu linii ani też części czy obszaru zajętych nieruchomości powodów. Samodzielne wyliczenia czy też odrębne szkice nie zostały uznane za wystarczający dowód na wspomniane okoliczności. Strona nie wykazała też kosztów, jakie ponosi w związku z utrzymaniem rzeczy, bowiem brak zupełnie powołań dowodowych w tym przedmiocie. Zdaniem, Sądu, nie można też było na podstawie tabelki (k. 8), wnioskować o utraconych korzyściach. Nie ma podstaw do twierdzenia, że inwestycja zamierzona przez stronę powodową jest niemożliwa do zrealizowania, ponieważ wbrew jej twierdzeniom nie pozwala na to obecnie obowiązujący plan zagospodarowania przestrzennego, a wskazywana zabudowa działki nr (...) w postaci stacji benzynowej możliwa będzie dopiero po jego zmianie, co jest na etapie odpowiedniego postępowania organów gminy. Brak było też dowodów na twierdzenie, że zmiana ta jest tamowana przez przedmiotowe linie energetyczne. Sąd Rejonowy podzielił także zarzut pozwanej spółki, że strona powodowa nie udowodniła niemożności realizacji swoich zamierzeń i nie można wykluczyć, że w przypadku odpowiednich uzgodnień i sporządzenia stosownego projektu technicznego odpowiadającego szczegółowym regulacjom w tym zakresie sygnalizowana inwestycja jest możliwa do przeprowadzenia. Na tym tle obszernie rozważania powoda na temat przepisów Prawa budowlanego i emisji akcji strony w pozwanej, pozostawały zdaniem Sądu bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sporu. Na zakończenie zaznaczono, że podczas pierwszej rozprawy zwracano uwagę występującemu osobiście E. K. na złożoność prawną kwestii objętych sporem, jej wielowątkowość, sugerując posłużenie się profesjonalnym pełnomocnikiem. W tym celu też wyznaczony został dodatkowy termin na sprecyzowanie żądań i powołanie okoliczności i wniosków dowodowych.

W apelacji od powyższego wyroku, powodowie podnieśli, że wydany wyrok bezzasadnie chroni interesy pozwanego z całkowitym naruszeniem obowiązujących przepisów prawa i art. 21 Konstytucji. W uzasadnieniu skarżący stwierdzili, że istnienie linii energetycznych uniemożliwia im realizację inwestycji, dla których istnieje zapotrzebowanie. Nieprawidłowym były przy tym stwierdzenia Sadu o braku właściwego udokumentowania okoliczności oraz wykazaniu kosztów jakie ponoszą w związku z utrzymaniem rzeczy i utraconych korzyści. Mając na uwadze te zarzuty, skarżący wnieśli w istocie o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja nie jest zasadna. Sąd Rejonowy wydając zaskarżony wyrok oparł się na ustaleniach faktycznych, które Sąd Okręgowy aprobuje i uznaje za własne. Na akceptację zasługiwały również wywody prawne przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. W przedmiotowej sprawie powodowie ostatecznie dochodzili dwóch roszczeń: zapłaty z tytułu bezumownego korzystania przez stronę powodową z urządzeń energetycznych położonych na nieruchomościach wskazanych w pozwie oraz żądania negatoryjnego polegającego na likwidacji linii energetycznych. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji słusznie powództwa te oddalił. Jeśli chodzi o pierwsze żądanie o zapłatę, to w pozwie wskazano, że dotyczy ono 3 działek:

(...) stanowiącej współwłasność w częściach po 1/2 powodowej spółki i (...), który nie był stroną niniejszego postępowania oraz działek nr (...) stanowiących własność powoda E. K.. W dalszych pismach procesowych powodowie wskazywali, że żądanie zapłaty dotyczy również działki nr (...), która to nieruchomość nie jest własnością żadnego z powodów, gdyż należy ona do niewystępującego w przedmiotowej sprawie R. K.. Należy także zauważyć, że w pozwie w ogóle nie wskazano o jakie linie energetyczne chodzi / nie wskazano ich numeru ani tego w jaki sposób one przebiegają /. W odpowiedzi na pozew zaś strona pozwana zaprzeczyła, by na działkach nr (...) znajdowały się jakiegokolwiek należące do niej urządzenia energetyczne, przyznając jedynie, że dwie linie napowietrzne przebiegają przez działki (...), czyli przez nieruchomość należącą do powodów i działkę stanowiącą własność R. K. nie będącego stroną w niniejszym procesie. W odpowiedzi na pozew strona pozwana wyraźnie również zakwestionowała wielkość powierzchni nieruchomości wskazane przez powodów w pozwie, które miałyby być

zajęte przez urządzenia energetyczne. W takiej sytuacji zgodnie z art. 6 kc to na powodach spoczywał obowiązek udowodnienia w sposób precyzyjny przez jakie działki przebiegają urządzenia energetyczne i jaką powierzchnię nieruchomości urządzenia te zajmują. Powodowie temu obowiązkowi nie sprostali, gdyż ograniczyli się jedynie do przedstawienia sporządzonego przez nich odrębnego szkicu obrazującego przebieg linii energetycznych, nie domagali się oni również przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, na podstawie której można byłoby ustalić zarówno przebieg urządzeń jak i to jaką część nieruchomości one zajmują. Powodowie żadnych wniosków dowodowych w tym kierunku nie wnieśli pomimo tego, że na rozprawie w dniu 9 września 2015r zostali o tym obowiązku pouczeni i został im określony stosowny termin. W tej sytuacji wszelkie dywagacje apelacji dotyczące prawa budowlanego czy też możliwości pobierania przez właścicieli pożytków ze swej nieruchomości czy w końcu te dotyczące wysokości dochodzonego wynagrodzenia nie mogły odnieść skutku, skoro powodowie nie udowodnili podstawowych kwestii, o których wspomniano wyżej. Zaś wszelkie żądania dotyczące działki nr (...) i tak nie mogły zostać przez Sąd uwzględnione z powodu braku po stronie powodów legitymacji czynnej, gdyż jak to już wyżej podniesiono nieruchomość ta nie jest własnością powodów.

W ocenie Sądu Okręgowego także żądanie negatoryjne musiało podlegać oddaleniu. Należy zwrócić uwagę, że powodowie w piśmie z dnia 14 września 2015r, w którym rozszerzyli oni swe powództwo o nakazanie demontażu linii energetycznych, nawet nie wymienili jakie dokładnie działki żądanie to obejmuje /k. 72 / wskazując jedynie, iż odnosi się ono do „naszych gruntów”. W tej kwestii również nie zostały przedłożone jakiegokolwiek wnioski dowodowe, a skoro nie został wykazany nawet fakt dokładnego przebiegu linii energetycznych, Sąd Rejonowy nie miał możliwości oceny zasadności powództwa negatoryjnego idącego przeciw bardzo daleko, gdyż jego przedmiotem było usunięcie urządzeń energetycznych. Z tych względów argumenty zawarte w apelacji, powołujące się na konieczność likwidacji linii energetycznych były bezprzedmiotowe. Z przyczyn wskazanych wyżej nie można się również zgodzić z twierdzeniem skarżących, iż swe żądania oni udowodnili i w ich ocenie nie było żadnych przyczyn, by podlegały one oddaleniu.

Skoro więc argumenty zawarte w apelacji okazały się niezasadne, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc orzekł jak wyroku.

(...)